

Лепех Софія Степанівна

студентка гр. ДСПУ Азм-12, ННПУ, ЗУНУ, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Савчук С. В.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ ІЗ ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Одним із різновидів медіа, орієнтованого на одночасне передавання інформації різним верствам населення, є засоби масової інформації. Засоби масової інформації називають четвертою гілкою влади, адже будь-яку сферу життя вже неможливо уявити без діяльності преси, радіо чи телебачення. Їхня роль набула значного поширення у ХХІ столітті.

Засоби масової інформації слугують не тільки як контроль влади, але й є ознакою свободи слова та права на висловлення думки громадян. Саме на цьому ґрунтуються демократичні засади розвитку суспільних відносин будь-якої високо розвинутої держави.

Так, статтею 10 Європейської конвенції з прав людини передбачено, що «...кожен має право на свободу самовираження. Це включає свободу мати свою думку, отримувати та поширювати інформацію та ідеї без втручання з боку влади та незалежно від кордонів...» [1].

Зазначимо, що у ХХІ столітті взаємодія влади і суспільства базується саме на зв'язках з громадськістю, іншими словами – надання інформаційних послуг громадянам щодо діяльності тієї чи іншої структури. Говорячи про ЗМІ як про четверту гілку влади, варто наголосити на тісному взаємозв'язку їх з формальними гілками влади. Проте зі сторони держави часто спостерігаються маніпулятивні засоби впливу на суспільство через телебачення, радіо, тощо [2].

У сучасних умовах будь-який державний орган у своїй діяльності використовує спілкування з громадянами та надає їм суспільно-важливу інформацію через соціальні мережі Facebook, Instagram, Telegram, тощо. Для прикладу, у Головному управлінні Державної міграційної служби України у Львівській області визначено окрему посадову особу – головного спеціаліста із зв'язків із громадськістю та ЗМІ (речник), який слідкує за актуальністю новин, що відбуваються в управлінні, спілкується з громадянам через соціальну мережу Facebook, надає консультації та інформує суспільство про важливі події. Крім цього, головний спеціаліст співпрацює з органами місцевої влади, зокрема з: Львівською міською радою, Львівською обласною державною адміністрацією, Львівською обласною радою, ДСНС, ГУНП, районними ОТГ/міськими радами, Укрзалізницею тощо. Комунікація Головного управління ДМС у Львівській області з цими структурами є надзвичайно важливою у роботі міграційної служби, особливо на даний час. Перш за все, у міську раду звертаються переселенці чи внутрішньо переміщені особи, які не завжди знають, де можна оформити паспорт громадянина України у вигляді ID-картки чи паспорт громадянина України для виїзду за кордон. Тому, спілкуючись із представниками Львівського міського управління, основним

завданням головного спеціаліста постає доведення необхідної інформації до громадян.

Крім того, при Львівській міській раді діють Центри надання адміністративних послуг, до компетенції яких також належить оформлення паспортів. Працівники Державної міграційної служби постійно проводять тренінги для ЦНАПів, а речник публікує відповідну інформацію про підвищення кваліфікацій працівників у соціальних мережах. Відповідно, читачі розуміють, що подати документи на оформлення можна не тільки у Державній міграційній службі, але й у ЦНАПах.

При цьому важливим є не тільки обмін інформацією, але й її якість, повнота та новизна. Речник повинен не тільки констатувати факти подій, а також знаходити нову інформацію, необхідну у відповідний період суспільству. Крім того, при публікації матеріалів важливим є інформування щодо переліку документів, або надане посилання, що дає можливість переглянути статус оформлення чи вартість послуг.

Крізь призму подій, які відбуваються на політичній та історичній арені України, завжди зазнають трансформації також всі сфери політичного, економічного, культурного життя, в тому числі і медіа сфера, що є найбільш чутливою до певних змін. Адже в період будь-яких катаклізмів медіа є водночас генератором, акумулятором і ретранслятором суспільних настроїв [3].

У період дії воєнного стану у багатьох громадян в Україні втрачене житло разом з документами. За цих обставин, при переїзді в інші регіони у них виникає необхідність відновити втрачені документи. Речнику важливо зібрати всі запитання та відповіді в одному інформаційному пості, щоб населення могло у вільному доступі потім використовувати інформацію.

Варто відмітити, що за даних умов впроваджується послуга продовження строку дії паспорта громадянина України для виїзду за кордон терміном на 5 років. До війни після завершення строку дії документа необхідно було оформити новий паспорт. Однак, у зв'язку з російською агресією, працівники Державної міграційної служби України розпочали роботу щодо продовження строку дії паспорта за один день без попереднього запису в електронну чергу.

Окрім соціальної мережі Facebook, інформація також поширюється на сторінках ЛОДА, ЛОР та у засобах масових інформацій (телеканал НТА, радіо «Незалежність», телеканал «1+1» тощо).

Керівники управлінь та підрозділів ГУ ДМС у Львівській області в основному спілкуються з громадськістю через засоби масової інформації. Тому у випадках, коли більшість громадян не можуть знайти відповідь на своє запитання, вони звертаються до ЗМІ, або, навіть, ЗМІ маючи інформацію звертаються до органів місцевої влади для відповідного роз'яснення.

Комунікація з журналістами є важливою ділянкою у роботі головного спеціаліста із зв'язків з громадськістю та ЗМІ, що набуває особливого значення, забезпечуючи ефективність, якість, швидкість роботи державного органу.

Крім того, мас-медіа виконує функцію нагляду за діяльністю та запобігає корупції, а для самого державного органу, комунікація з громадськістю, ЗМІ та

органами місцевої влади – це підтримка репутації органу на високому рівні та здобуття довіри суспільства.

Отже, засоби масової інформації та взаємодія їх з органами місцевої влади є результатом суспільної думки, яку формують громадяни. А роль та функції ЗМІ в сучасному інформаційному суспільстві мають велике значення в формуванні свідомості населення. Уповноважені такими владними характеристиками, засоби масової інформації мають владу над свідомістю людей, аналогічно, як інші гілки публічної влади.

Список використаних джерел:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

2. Демідова А. А., Ярова А. Б. Засоби масової інформації як «Четверта неформальна гілка публічної влади»: способи медіа-маніпуляції. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 4. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/102.pdf/

3. Присяжна-Гапченко Ю. Трансформація сучасної медіа сфери під впливом коронавірусної пандемії. *Перспективи і тенденції розвитку ЗМІ в Україні та світі*: зб. матеріалів звітної наукової конференції за 2020 рік / упоряд. А. Яценко. Львів: Простір-М, 2021. URL: <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Zbirnyk-tez-zvitnoi-konferentsii-za-2020-rik.pdf>